

STORTINGET

Innst. 109 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Meld. St. 35 (2024–2025)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Norges arbeid med bærekraftsmålene – Status, utfordringer og veien videre

Til Stortinget

1. Innledning

Norge har forpliktet seg til å jobbe målrettet for å nå FNs bærekraftsmål innen 2030. I Meld. St. 35 (2024–2025) redegjør regjeringen for status, utfordringer og veien videre i arbeidet med bærekraftsmålene. For å nå bærekraftsmålene viser regjeringen til at det trengs en forvaltning som er i takt med samfunnsutviklingen og som kan håndtere usikkerhet og stadig større kompleksitet. Meldingen vektlegger særlig de områdene der Norge har et forbedringspotensial og beskriver regjeringens politikk på disse områdene.

Norges første stortingsmelding om bærekraftsmålene, Meld. St. 40 (2020–2021) Mål med mening – Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030, satte de globale målene inn i en norsk kontekst og presenterte mulige nasjonale målepunkter for å vurdere Norges arbeid med bærekraftsmålene. Regjeringen viser til at fordi de nasjonale utfordringene på flere områder er annerledes enn det som måles globalt, er det hensiktsmessig å supplere med nasjonale indikatorer. Siden 2021 har Statistisk sentralbyrå (SSB), i samarbeid med forvaltningen, opprettet en portal med globale og nasjonale indikatorer, der alle kan gå inn og se hvordan Norge ligger an til å nå bærekraftsmålene. Regjeringen

viser til at dette muliggjør en bedre vurdering av status for bærekraftsmålene i Norge enn tidligere.

Regjeringen viser til at selv om FNs bærekraftsmål består av 169 delmål, er det i stortingsmeldingen gjort en avgrensning til 126 delmål. Denne avgrensningen er basert på en vurdering av hvilke delmål som har størst betydning for nasjonale forhold.

Stortingsmeldingens kapittel 1 gir en kort introduksjon av 2030-agendaen og innholdet i meldingen. Kapittel 2 beskriver sentrale drivkrefter som påvirker Norges arbeid med bærekraftsmålene. Kapittelet redegjør for den globale og regionale statusen for bærekraftsmålene og beskriver den internasjonale og regionale samarbeidskonteksten Norge er en del av. Kapittel 3 presenterer regjeringens vurdering av status for hvert av de 17 bærekraftsmålene og identifiserer 61 delmål med forbedringspotensial.

I stortingsmeldingens kapittel 4–6 redegjør regjeringen for delmålene med forbedringspotensial. Kapittel 7 beskriver hvordan forvaltningen arbeider med å nå bærekraftsmålene gjennom en mer helhetlig tilnærming til arbeidet, mobilisering av samfunnsaktører og innbyggere samt økt bruk av teknologi og innovasjon.

I forbindelse med meldingsarbeidet etablerte regjeringen Norges første nasjonale folkepanel for å få råd om hvordan Norge kan få ned forbruket vårt og samtidig leve gode liv. I kapittel 8 beskrives arbeidet og anbefalingene fra folkepanelet og regjeringens vurdering av disse. Folkepanelets rapport er vedlagt meldingen.

Kapittel 9 redegjør for de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltakene som foreslås i meldingen.

2. Komiteens behandling

Komiteen har invitert til og har mottatt ti skriftlige innspill i saken. De skriftlige innspillene er sammen med sakens dokumenter tilgjengelige på stortinget.no.

3. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Konstanse Marie Alvær, Isak Veierud Busch, Sigurd Kvammen Rafaelsen og Solveig Vestenfor, fra Fremskrittspartiet, Bjørn Larsen, Rune Midtun, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Høyre, Mudassar Kapur og Tage Pettersen, fra Sosialistisk Venstreparti, Anne Lise Gjerstad Fredlund, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune, fra Rødt, lederen Hanne Beate Stenvaag, og fra Miljøpartiet De Grønne, Marius Langballe Dalin, viser til at komiteen i denne innstillingen behandler Meld. St. 35 (2024–2025) Norges arbeid med bærekraftsmålene – Status, utfordringer og veien videre.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til at meldingen gir et helhetlig og oppdatert bilde av Norges arbeid med bærekraftsmålene, og deler regjeringens vurdering av at bærekraftsmålene fortsatt utgjør en viktig felles ramme for nasjonal og internasjonal politikk fram mot 2030.

Flertallet merker seg at Norge, til tross for et godt utgangspunkt, står overfor utfordringer knyttet til høyt ressursforbruk, klima- og naturbelastning og globale ringvirkninger av norsk forbruk. Flertallet understreker at Norges høye levestandard medfører et stort ansvar for å redusere negativ miljøpåvirkning, både nasjonalt og internasjonalt.

Flertallet merker seg videre at Norge har gode forutsetninger for å nå mange av bærekraftsmålene. Dette henger sammen med høy sysselsetting, sterke velferdsordninger, små økonomiske forskjeller og velfungerende demokratiske institusjoner. Samtidig viser meldingen at det på enkelte områder fortsatt er behov for større innsats, blant annet knyttet til ressursbruk, klima og natur, helse og ernæring, demografisk utvikling og behovet for en samlet innsats på tvers av styringsnivåer og institusjoner.

Flertallet understreker betydningen av at bærekraftsmålene skal være med i den ordinære politikkutforming og ikke behandles som et separat politikk-område. Flertallet mener det er viktig at man synliggjør konsekvensene av ulike valg for bærekraftsmålene i saksbehandling og endelige beslutninger.

Flertallet mener at identifiseringen av 61 delmål med forbedringspotensial, herunder ni delmål med stort forbedringspotensial, bidrar til å tydeliggjøre hvor innsatsen bør styrkes framover, særlig innen ansvarlig forbruk og produksjon, klima, naturmangfold, ernæring og avfallshåndtering.

Flertallet fremhever prinsippet om at ingen skal utelates. Dette innebærer en rettighetsbasert tilnærming der alle mennesker – inkludert de mest sårbare og marginaliserte gruppene – ikke skal utelates fra bærekraftig utvikling. Flertallet merker seg at regjeringen legger vekt på redusert ulikhet, høy sysselsetting og et inkluderende arbeidsliv som sentrale forutsetninger for å sikre bærekraften i velferdssamfunnet over tid.

Flertallet understreker videre at forvaltningens evne til helhetlig styring, bruk av kunnskap, teknologi og innovasjon, samt involvering av innbyggere, næringsliv og sivilsamfunn, er avgjørende for å nå bærekraftsmålene innen 2030.

Flertallet merker seg at meldingen også redegjør for den globale statusen for bærekraftsmålene, og deler vurderingen av at verden samlet sett ikke er i rute til å nå 2030-målene. Flertallet understreker i denne sammenheng betydningen av internasjonalt samarbeid og Norges bidrag gjennom dette.

Flertallet mener meldingen gir et godt grunnlag for det videre arbeidet med bærekraftsmålene, og stiller seg positiv til regjeringens oppfølging av meldingen gjennom ordinær politikkutforming og rapportering til Stortinget.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gi kommunene større handlingsrom i areal- og naturforvaltning, og fjerne unødige sentrale restriksjoner.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet mener at det å gi kommunene frihet til å tilpasse arealpolitikken lokalt, vil hindre unødige sentrale restriksjoner.

Disse medlemmer understreker at når det gjelder klima og energi, har Norge et komparativt fortrinn som energinasjon. Bærekraftsmålene må ikke brukes som begrunnelse for å svekke norsk olje- og gassindustri.

Disse medlemmer mener meldingen er mangelfull med tanke på kostnadsberegninger knyttet til foreslåtte tiltak. Dette svekker Stortingets mulighet til å vurdere økonomiske konsekvenser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Rødt advarer mot økt

regelbyråkrati og kostnadsdrivende krav i offentlige anskaffelser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet understreker at Norge skal bidra til bærekraftig utvikling, men mener at arbeidet må være preget av realisme, målbarhet og ansvarlighet.

Disse medlemmer peker på at meldingen i stor grad kartlegger utfordringer, men i liten grad presenterer konkrete tiltak med tydelige indikatorer og kostnadsoverslag. Det er avgjørende at Stortinget får årlig informasjon med målbare resultater for å kunne følge opp regjeringens arbeid.

Disse medlemmer understreker at bærekraftshensyn ikke må bli en unødvendig byrde for næringsliv og kommuner. Disse medlemmer mener at krav bør være valgfrie og basert på kost-nytte-vurderinger.

Disse medlemmer støtter satsing på kompetanse, realfag og digitalisering, men mener at tiltakene må være resultatorienterte og bidra til verdiskaping. Videre må kommunene gi større handlingsrom i arealpolitikken, og unødige sentrale restriksjoner må fjernes.

Disse medlemmer understreker behovet for styrket internasjonalt samarbeid for å nå bærekraftsmålene, særlig innen teknologi og handel.

Disse medlemmer mener innovasjon i privat sektor må være en sentral del av strategien, og at staten bør legge til rette for konkurransedyktige rammevilkår.

Disse medlemmer mener følgende tiltak må gjennomføres:

- Etablere tydelige indikatorer for Norges fremgang på bærekraftsmålene.
- Redusere byråkrati og gjøre bærekraftskrav i anskaffelser valgfrie.
- Anerkjenn norsk petroleumsrolle og satse på teknologi for utslippsreduksjon for å ivareta Norges energiposisjon og sikre verdiskaping og samtidig som ansvar for utslippsreduksjon ivaretas.
- Øke satsingen på realfag og digitalisering med konkrete budsjettposter.
- Gi kommunene større frihet i areal- og naturforvaltning.
- Styrke offentlig-privat samarbeid for å fremme bærekraftige løsninger.
- Innføre kostnadsrammer og budsjettkontroll for alle SDG-relaterte (Sustainable Development Goals) tiltak.
- Prioritere forskning og utvikling i næringslivet som en del av bærekraftstrategien.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen redusere byråkratiske krav i offentlige anskaffelser knyttet til bærekraft, og

gjøre slike krav valgfrie basert på kost-nytte-vurderinger.»

Disse medlemmer mener dette vil redusere kostnader og byråkrati for næringsliv og kommuner, og gir fleksibilitet.

Disse medlemmer fremmer videre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen øke satsingen på realfag og digitalisering gjennom konkrete budsjettposter og målrettede tiltak for kompetanseutvikling.»

Disse medlemmer mener at det å styrke kompetanse og teknologiutvikling er avgjørende for fremtidig vekst og omstilling. Disse medlemmer mener det må bevilges midler til fag- og høyskoler til å omstille og utvikle undervisningstilbud for å møte endringer og behov i samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til regjeringens grunnleggende gjennomgang av bærekraftsmålene og merker seg at selv om mye går riktig vei, er det fortsatt store utfordringer knyttet til å oppnå målene.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at FNs bærekraftsmål er nasjonalstatenes felles plan for å sikre sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Dette medlem mener at man må sørge for en rettferdig og god sosial og geografisk fordeling i arbeidet med bærekraftsmålene. Kommunene har kanskje den mest sentrale rollen i å sørge for gode lokalsamfunn over hele Norge, og derfor mener dette medlem at det er viktig at det ikke kommer overkjøringer og regulering som begrenser lokaldemokratiet i arbeidet med bærekraftsmålene.

3.1 Bærekraftsmålene

BÆREKRAFTSMÅL 1: UTRYDDE FATTIGDOM

Komiteens medlemmer fra Høyre vil fremheve viktigheten av å begrense konsekvensene av fattigdom på kort sikt og hjelpe flere inn i arbeid på lang sikt. Disse medlemmer viser til at den største forskjellen i Norge er mellom folk som har en jobb å gå til, og de som ikke har det. Å få flere ut i jobb er den viktigste enkeltaksen man kan gjøre for å løfte flere ut av lavinntekt og hindre at fattigdom går i arv. Derfor er den største bekymringen at stadig flere faller utenfor arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til at Høyre vil ha lave skatter for de som tjener minst, øke barnetrygden for alle barnefamilier og utvide tilbudet med gratis tid i barnehagen for flere. Disse medlemmer peker på behovet for målrettede tiltak for å bekjempe barnefattig-

dom. Det å hjelpe flere fra utenforskap inn i arbeid, bedre integrering og mer læring i skolen er de viktigste tiltakene for å bekjempe forskjeller og hindre at fattigdom går i arv. Disse medlemmer viser til at Høyre vil gjennomføre en inkluderingsreform med gjennomgang av alle sosiale ytelser for å skape flere veier inn og tilbake i arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til at Høyre også vil forbedre introduksjonsprogrammet slik at oppfølgingen av innvandrere blir tilpasset den enkeltes behov og potensial. Målet må være at alle som kommer til Norge, raskt skal lære seg norsk og komme i arbeid, slik at de kan forsørge seg selv og familien sin. Innvandringen må også begrenses, slik at man ikke tar imot flere enn samfunnet klarer å integrere.

Disse medlemmer viser til at bærekraftsmålene skal ligge til grunn for utviklings- og utenrikspolitikken. Disse medlemmer mener at Norge har et internasjonalt ansvar for, og en betydelig egeninteresse i, at verdens fattige land oppnår en mer bærekraftig utvikling enn i dag. Disse medlemmer mener derfor at Norge må være en pådriver internasjonalt for oppfølging av bærekraftsmålene. Den tradisjonelle giverbistanden er nå under betydelig press. Disse medlemmer vil fremheve at utviklingslands egne investeringer i egen utvikling uansett er mange ganger høyere enn offisiell utviklingshjelp, selv da den var på sitt høyeste. Norsk utviklingspolitikk bør følgelig være innrettet med tanke på å mobilisere privat kapital og nasjonale ressurser for å nå bærekraftsmålene.

Disse medlemmer påpeker at utdanning er en forutsetning for varig vekst, selvstendighet og likestilling i utviklingsland, og at dette var et av Solberg-regjeringens største utviklingspolitiske satsingsområder. Disse medlemmer vil spesielt fremheve betydningen av skolegang for unge jenters frihet og økonomiske selvstendighet. Disse medlemmer ser derfor med bekymring på at Støre-regjeringen har kuttet drastisk i bevilgningene til utdanning over bistandsbudsjettet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt merker seg at under målene om fattigdom skårer Norge dårligst på målet om å redusere den generelle fattigdommen i befolkningen, og at fattigdommen målt i vedvarende lavinntekt har økt etter 2010, selv om den har gått noe ned de siste årene, blant annet for barnefamilier. Dette siste kan knyttes direkte til at barnetrygden er doblet de siste fire årene som et resultat av forhandlinger mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti. Disse medlemmer mener det er svært alvorlig at andelen fattige fortsatt er høy, og mener det må være en hovedoppgave for regjeringen å gjøre noe med det. Blant de åpenbare tiltakene er å fortsette å øke barnetrygden, og som minimum innføre en ordning der barnetrygden automatisk

reguleres årlig i takt med pris- og lønnsutviklingen. Dette viser tydelig at nivået og innretningen på ytelsene har en direkte påvirkning på nivået på fattigdom i befolkningen. Disse medlemmer mener derfor det er en selvfølge at vi må fortsette å styrke minsteytelsene, og særlig sikre at rettighetene til trygdeordninger ikke svekkes, slik regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2026 om å ta ut lovbestemmelsen om at barnetrygd ikke skal regnes med ved utbetaling av sosialhjelp.

Tilsvarende mener disse medlemmer at regjeringen må innføre tiltak for å få kontroll med utgiftene som særlig rammer de som lever i vedvarende lavinntekt.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener at det er nødvendig med en nasjonal boligplan som et tiltak for å få kontroll med boligprisene, boligsosiale strakstiltak slik at personer uten stabilt botilbud får nødvendig hjelp, kontroll med matvarebransjen og stadig økende priser, og for å sørge for innføring av en tannhelsereform der tennene likestilles med andre helsetjenester.

Disse medlemmer uttrykker sterk bekymring for at regjeringen nå signaliserer vilje til å redusere ytelser og tjenester for flyktninger med kort botid. Forslaget om å innføre et eget integrasjonstilskudd, samtidig som andre trygderettigheter kuttes betydelig, fremstår som et dypt problematisk grep. Tiltaket mangler solid faglig begrunnelse og virker lite gjennomarbeidet, og man risikerer å ramme en allerede utsatt gruppe på en måte som svekker både integreringsarbeidet og samfunnets tillit til myndighetenes prioriteringer. Disse medlemmer viser til at følgeforskning i både Sverige og Danmark på lignende innstramminger viser at det har ført til en svak økning i arbeidsdeltagelsen på kort sikt, mens det på lang sikt har ført til en fremvekst av parallellsamfunn og at flere av flyktningene ser seg nødt til å ta svart arbeid, og til økt ungdomskriminalitet. Disse medlemmer vil understreke at rettigheter til sosialhjelp og bostøtte i dag er knyttet til svært store økonomiske utfordringer for familiene som mottar dette. Kutt i disse stønadene for personer som i dag har rett til slike ytelser, vil føre til at flere lever og vokser opp i vedvarende fattigdom. Disse medlemmer mener det er svært problematisk om dette blir innført i en ellers sterk velferdsstat, både av hensyn til den enkelte og av hensyn til effektene det har på samfunnet som helhet. En annen utfordring med regjeringens foreslåtte integrasjonstilskudd er at den tildeles på individnivå, mens sosialhjelp i dag tildeles basert på husstandens inntekt. Dette virker lite gjennomtenkt og kan ha store konsekvenser, blant annet for kommunenes utgifter og saksbehandling.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om hvordan kommunene kan få styrket sitt integreringsarbeid, inkludert tiltak for økt arbeidsdeltakelse og styrket språkopplæring.»

BÆREKRAFTSMÅL 2: UTRYDDE SULT

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at man må sikre befolkningen tilgang til nok trygg og sunn mat for et kosthold som dekker ernæringsmessige behov og matpreferanser. Det er derfor viktig å legge til rette for at norsk landbruk og fiskeri, innenfor bærekraftige rammer, produserer mer av de matvarene vi har forutsetninger for å produsere, og som forbrukerne etter spør. Disse medlemmer mener landbrukspolitikken overordnede mål bør være matsikkerhet og verdiskaping.

Disse medlemmer understreker den betydelige innsatsen Verdens matvareprogram (WFP) har gjort for å bekjempe sult globalt siden det ble grunnlagt i 1961. Disse medlemmer fremhever hvordan sultbekjempelse også bidrar til konfliktdeмпing i sårbare områder og at WFP har særskilt gode tilganger til flere av de mest utsatte stedene i verden der nøden er størst. Disse medlemmer mener at regjeringen Støres storstilte satsing på småskala landbruk i Afrika, som i stor grad har blitt finansiert gjennom kutt i bistanden til utdanning, er feilslått politikk, og at investeringer i den industrielle verdikjeden for mat, blant annet gjennom Norfund, er et bedre virkemiddel for å øke matproduksjonen.

BÆREKRAFTSMÅL 3: GOD HELSE OG LIVSKVALITET

Komiteens medlemmer fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne vil arbeide for at alle land etterlever sine forpliktelser på helseområdet, herunder ved å støtte utviklingsland i utbyggingen av helse-tjenester.

BÆREKRAFTSMÅL 4: GOD UTDANNING

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at utdanning og kunnskap er avgjørende for å gi alle mulighet til å leve det livet de ønsker, og å kunne ta ansvar for seg selv og andre. Fundamentet i vårt kunnskaps-samfunn er en barnehage og en skole som skal gi gode grunnleggende ferdigheter, utjevne sosiale forskjeller, forberede elevene på livet og være en motvekt til de mer negative utviklingstrekkene i samfunnet. Kunnskap motvirker polarisering og bidrar til å bygge opp under et fortsatt sterkt tillitssamfunn med et felles verdigrunnlag. Norges konkurransekraft avhenger av at landet har en befolkning som har høy kompetanse og får brukt denne til å skape verdier og gode liv.

Disse medlemmer mener derfor at en av de beste investeringene som kan gjøres, er å investere i

barns kunnskap og oppvekst. Norge skal være en ledende kunnskapsnasjon og et godt samfunn å leve i. Samtidig vil disse medlemmer peke på ansvaret Norge har for å bidra til at alle barn, med særlig vekt på jenter og marginaliserte grupper, begynner på og fullfører skolen. Det er derfor viktig å bidra til at utviklingslandene selv prioriterer ressurser til utdanning for egen befolkning. Disse medlemmer viser til at det er svært uheldig at satsingen på global utdanning er dramatisk redusert under Støre-regjeringen. Kutt i utdanningsbistand rammer særlig jenters mulighet til frihet og økonomisk selvstendighet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2026, hvor det foreslås å øke bevilgningen til utdanningsbistand med 325 mill. kroner.

Disse medlemmer vil peke på at det å fullføre skole og utdanning er avgjørende for å minske utenfor-skap og bidrar til at flere får utnyttet sine evner og ferdigheter i arbeids- og samfunnslivet. De siste tjue årene har imidlertid både skolen og samfunnet endret seg. Nye samfunnstrender utfordrer skolen, og det merkes tydelig i klasserommet: Barn er mer avhengige av skjerm og digitale impulser, lese- og regneferdighetene er dårligere, bråk, uro og fravær øker, og elevgruppen er blitt mer mangfoldig med større behov for tilpasset undervisning. Disse medlemmer viser til at Høyre vil ha et større læringsløft for å svare på de store utfordringene i skolen. Alle elever skal lære å lese, skrive og regne godt, med fysiske lærebøker. Elevene skal trene utholdenhet og oppleve flere mestringsøyeblikk. Faglig oppdaterte lærere skal være sjefen i klasserommet og ha tid til skolens kjerneoppgave, nemlig undervisning.

Disse medlemmer mener yrkesfagene er avgjørende når landet skal rustes for fremtiden og stadig nye utfordringer skal løses. Fagarbeidere er viktige for å sikre velferdssamfunnets bærekraft og i omstillingen til en grønn og fremtidsrettet norsk økonomi. Disse medlemmer er glade for at tiltakene Høyre iverksatte da Høyre satt i regjering, har hatt effekt, og at pilene over flere år har pekt i riktig retning. Over halvparten av alle som begynner på videregående skole, begynner nå på et yrkesfaglig studieprogram, og stadig flere fullfører med fag- eller svennebrev. Det er likevel et stort behov for at enda flere velger et yrkesfaglig utdanningsprogram, og at flere fullfører.

Disse medlemmer viser til delmål 4.7, som handler om å gi kompetanse til å fremme bærekraftig utvikling, gjennom utdanning i bærekraftig utvikling og livsstil, menneskerettigheter, likestilling, fremme av fred og ikke-vold, globalt borgerskap og verdsetting av kulturelt mangfold og kulturens bidrag til bærekraftig utvikling. Disse medlemmer understreker at det å gi elevene i skolen god kunnskap om klimaendringene er avgjørende for å forstå årsakene til klimaendringene, konsekvensene av et endret klima samt evne til å påvir-

ke utviklingen. Både lokale og sentrale myndigheter, lærerutdanningene og lærerprofesjonen har et ansvar for å sikre at temaet bærekraftig utvikling gis et konkret, forskningsbasert og engasjerende innhold i skolen.

BÆREKRAFTSMÅL 5: LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Mannsutvalget, oppnevnt 26. august 2022, som leverte sin rapport i form av en NOU 24. april 2024. Disse medlemmer merker seg at svært få av de foreslåtte tiltakene som ble foreslått, er fulgt opp.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt merker seg fokuset i meldingen om at kvinner og jenter fortsatt opplever diskriminering, og viser særlig til utfordringsbildet når det gjelder vold mot jenter og kvinner som et alvorlig samfunnsproblem. Omfangsundersøkelser viser at omfanget av vold og overgrep ikke går ned, og at jenter og kvinner er særlig utsatt. Voldtektsutvalget pekte på voldtekt som et kjønnet problem, med stort omfang og alvorlige konsekvenser, som utvalget ikke fant tegn til at myndighetene tar tak i. Disse medlemmer understreker viktigheten av å trappe opp arbeidet mot vold og overgrep, både når det gjelder forebygging, holdningsskapende arbeid, helsetjenester, rettssystem og hjelpeapparat.

BÆREKRAFTSMÅL 6: RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er viktig at Norge viderefører støtten til tiltak innen vann, sanitær og hygiene i utvalgte multilaterale innsatser. Disse medlemmer viser videre til Høyres merknader og forslag i Dokument 8:24 S (2025–2026) om å sikre at Norge benytter det nasjonale handlingsrommet ved implementeringen av EUs reviderte avløpsdirektiv, og at definisjonen av tettbebyggelse oppdateres i tråd med direktivets formål og veiledende kriterier.

BÆREKRAFTSMÅL 7: REN ENERGI TIL ALLE

Komiteens medlemmer fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne viser til at det grønne skiftet er helt avhengig av at vi produserer mer fornybar energi. Disse medlemmer viser til at det blir stadig flere mennesker på jorden, og at disse bruker flere ting som benytter seg av energi, også i takt med velstandsøkning globalt. Det er derfor viktig at det satses på ren energi, og at den fossile energien erstattes med fornybar energi. Disse medlemmer påpeker at det er viktig at det føres en klimapolitikk som bidrar til å kutte utslipp,

samtidig som den skaper utvikling. Det må derfor legges til rette for at det skal være enkelt og lønnsomt for bedriftene å omstille seg til grønnere løsninger og satse på grønne næringer. Disse medlemmer mener at man må fortsette å legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom produksjon av fornybar energi i Norge. Disse medlemmer viser videre til at en god og bærekraftig forvaltning av vannkraft, vindkraft og andre fornybare energiformer er nødvendig for å sikre et grønt skifte.

BÆREKRAFTSMÅL 8: ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det skal føres en forutsigbar økonomisk politikk med et effektivt og vekstfremmende skattesystem som fremmer en stabil økonomisk utvikling. Disse medlemmer viser videre til at det er viktig å føre en næringspolitikk som legger til rette for størst mulig samlet verdiskaping, med vekt på velfungerende konkurranse, effektiv regulering og langt mer målrettet bruk av offentlige virkemidler. Disse medlemmer mener at det er viktig å prioritere privat sektor som drivkraft for jobbskaping, økonomisk vekst og varig utvikling.

Disse medlemmer viser til at Finansdepartementet har varslet at utgiftsveksten innen kort tid vil overstige inntektsveksten i Norge, og at folketrygden er den klart største utgiftsposten som står for nesten en tredjedel av statsbudsjettet. Disse medlemmer mener derfor at vekstevnen og konkurransekraften i norsk økonomi må økes. Disse medlemmer mener det er et behov for å reformere offentlig sektor, redusere unødvendig byråkrati og bremse den offentlige utgiftsveksten. Et fritt og sterkt næringsliv er nødvendig for et samfunn med trygghet, store muligheter og et bærekraftig velferdssamfunn. For å finansiere velferden i fremtiden må bedriftene ha større frihet til å skape, innovere og utvikle seg. Det gir trygge jobber og inntekter til fellesskapet.

Disse medlemmer ser med bekymring på at stadig flere faller utenfor arbeidslivet. Det har over tid vært en økning i andelen og antallet mennesker som mottar helserelaterte ytelser. Det er rundt 680 000 personer som mottar en helserelatert ytelse. Disse medlemmer ser også med stor bekymring på at rundt 700 000 personer mellom 20 og 66 år står utenfor arbeid eller utdanning. I denne gruppen mottar 67 pst. (466 000 personer) en ytelse fra Nav. Det er i stor grad uføretrygd, men også arbeidsavklaringspenger, dagpenger og økonomisk sosialhjelp.

Disse medlemmer viser til at Støre-regjeringen har stanset forsøket med arbeidsorientert uføretrygd og 5 pst.-kravet om å ansette flere folk med funksjonsnedsettelse og hull i CV-en i staten. Støre-regjeringen har underfinansiert varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA)

og strammet inn på innleieregelverket og adgangen til midlertidige ansettelser, som alle kan fungere som inngangsporter til arbeidsmarkedet for dem som står langt unna det å ha en jobb. Disse medlemmer merker seg også at regjeringen Støre har gjort det mer komplisert å ansette folk på deltid, noe som særlig rammer de som ikke har helse til å jobbe heltid.

Disse medlemmer mener at et seriøst arbeidsliv er en forutsetning for lønnsomme bedrifter, trygge jobber og finansieringen av vår felles velferd. Arbeidslivskriminalitet undergraver arbeidstakers rettigheter, svekker seriøse virksomheters konkurransekraft og påfører fellesskapet store tap. Den enkelte risikerer uverdige arbeidsforhold, mens useriøse aktører får urettmessige fordeler. Arbeidslivskriminalitet er tyveri fra fellesskapet og må bekjempes gjennom et tett samarbeid mellom myndighetene og partene i arbeidslivet.

Disse medlemmer peker på at Norge har og skal ha en høy standard på arbeidsmiljøet. Et arbeidsliv som ivaretar helse, miljø og sikkerhet, ryddige arbeidsforhold og et kunnskapsbasert forebyggende arbeidsmiljøarbeid i virksomhetene, vil bidra til et helsefremmende arbeidsliv. Disse medlemmer vil fremheve at dette samtidig vil ivareta et viktig konkurransefortrinn for norske virksomheter. For å opprettholde tilliten i arbeidslivet er det avgjørende at lover og regler følges, og at kriminelle aktører får mindre handlingsrom.

Disse medlemmer fremhever samtidig at regelverket ikke må påføre unødige byrder på det store flertallet som opptrer seriøst. Den overordnede retningen må derfor være forenkling og med målrettede tiltak som gjør det lettere å gjøre rett og vanskeligere å gjøre galt. Disse medlemmer viser videre til Høyres plan for å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet, som ble lansert våren 2024. Da la Høyre frem en rekke virkemidler og sanksjoner for å bekjempe kriminelle aktører i arbeidslivet. Den følger opp mange av satsingene regjeringen Solberg startet, men innebærer også en betydelig forsterking av innsatsen. Tiltakspakken setter en tydelig retning for Høyres politikk på arbeidslivsfeltet.

BÆREKRAFTSMÅL 9: INNOVASJON, INDUSTRIALISERING OG INFRASTRUKTUR

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker at økt produktivitetsvekst i norsk økonomi er avgjørende for fremtidig verdiskaping, bærekraftige offentlige finanser og et høyt velferdsnivå.

Norge står overfor svakere vekst fremover, og disse medlemmer mener derfor at politikken i større grad må rettes inn mot tiltak som styrker produktiviteten i næringslivet, særlig i fastlandsøkonomien.

Disse medlemmer fremhever betydningen av å bygge lønnsom infrastruktur, herunder transport, digital infrastruktur og kraftnett, som reduserer kostnader

for næringslivet og øker mobiliteten i arbeidsmarkedet. Offentlige investeringer bør prioriteres der samfunnsnyttene er høyest, og der de bidrar til økt konkurranseevne, sikkerhet og verdiskaping.

Disse medlemmer viser videre til at tilgang på nok og rimelig kraft er en forutsetning for videre industriutvikling og omstilling. Det er nødvendig å legge til rette for økt kraftproduksjon, raskere nettutbygging og mer effektive konsesjonsprosesser, slik at norske husholdninger så vel som eksportrettede næringer får forutsigbare vilkår.

Disse medlemmer understreker at en sterk og konkurransedyktig eksportindustri er avgjørende for Norges verdiskaping fremover. Gjennom innovasjon, teknologiutvikling og stabile, næringsvennlige rammebetingelser kan måloppnåelse av bærekraftsmål 9 bidra til å styrke norsk konkurransekraft internasjonalt og legge grunnlaget for vekst.

Disse medlemmer peker på viktigheten av å ta i bruk teknologi og kunstig intelligens, også innenfor transport og logistikk. Disse medlemmer mener datadeling, digitalisering av tolldeklarasjoner, grensekryssende transport og grensekontroll kan bidra til mer effektive og sømløse prosesser.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg gjennomførte flere reformer innenfor samferdselssektoren. Disse medlemmer mener at reformene er viktige grep for å få mindre politisk detaljstyring og mer operasjonell frihet for de ulike virksomhetene. Jernbanereformen utgjør sammen med regjeringen Solbergs satsing på utbygging og vedlikehold den største satsingen på norsk jernbane på over 50 år. Disse medlemmer viser til at målet med jernbanereformen er å gi de reisende et bedre togtilbud og få mer og bedre jernbane for pengene. Disse medlemmer viser til at et viktig virkemiddel i reformen var økt bruk av konkurranse. Det gjør at staten kjøper tjenestene til riktig pris og samtidig tilrettelegger for nytenkning og innovasjon. Disse medlemmer noterer seg at regjeringen nå har stanset konkurranseutsettingen, og disse medlemmer mener at det vil få negative konsekvenser for både passasjerer og jernbanesektoren. Disse medlemmer viser til at jernbanereformen hadde gode resultater med flere nye avganger og et bedre tilbud til de reisende, til en lavere kostnad for staten.

BÆREKRAFTSMÅL 10: MINDRE ULIKHET

Komiteens medlemmer fra Høyre fremhever viktigheten av at Norge er et land med små forskjeller og høy tillit mellom folk. En god skole og et åpent arbeidsmarked er de viktigste tiltakene for å gi flere en sjanse til å realisere sine ambisjoner og bidra til fellesskapet.

Disse medlemmer viser til at den største forskjellen mellom folk i Norge er mellom de som har en jobb, og de som ikke har det. Disse medlemmer mener derfor at det viktigste arbeidet for å motarbeide ulikhet i samfunnet ligger i et systematisk arbeid for å gjøre noe med årsakene til at folk ikke kommer i jobb. Vi trenger tidlig innsats i skolen, kompetansepolitikk, bedre integrering og et helsesystem som setter pasienten før systemet.

Disse medlemmer mener at elever som sliter, må få hjelp tidlig i skoleløpet, slik at små problemer ikke vokser seg store. Barns utfordringer og behov må derfor kartlegges allerede i barnehagen. På denne måten sikrer man i større grad at ingen faller fra, og legger til rette for at alle barn opplever mestring.

Disse medlemmer merker seg at barn som vokser opp i hjem hvor foreldrene har jobb og utdanning, har større sannsynlighet for å lykkes senere i livet, enn barn som ikke har den samme oppveksten. Disse medlemmer mener derfor at det må satses på en god skole som utjevner sosiale forskjeller og gir god integrering.

Disse medlemmer viser videre til at det er viktig å øke andelen innvandrere som deltar i arbeidslivet, gjennom mer målrettet norskopplæring og kvalifisering, og på den måten redusere fattigdom hos dem og deres barn.

BÆREKRAFTSMÅL 11: BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at det er et politisk ansvar å hjelpe vanskeligstilte med å komme inn på boligmarkedet. Husbanken har en svært viktig rolle som boligsosial aktør. Under regjeringen Solberg ble det gjort flere endringer i Husbankens støtteordninger for å treffe dem som trenger det mest, bedre. Disse medlemmer viser til at målgruppen for startlån ble snevret inn i 2014 til å gjelde langvarig vanskeligstilte på boligmarkedet, samtidig som unge med gode inntektsutsikter ble tatt ut. Disse medlemmer viser til at 22 pst. av dem som mottok startlån i 2013, var vanskeligstilte. I 2017, etter at startlånsordningen ble mer målrettet, var 98 pst. av dem som mottok startlån, vanskeligstilte. Disse medlemmer understreker at Husbankens rolle må være et effektivt og treffsikkert hjelpemiddel for å hjelpe de svakeste inn på boligmarkedet, og støtter derfor ikke regjeringens forslag om å igjen utvide gruppen som mottar startlån. Disse medlemmer viser også til at den gjennomsnittlige utbetalingen av startlån økte under regjeringen Solberg fra 617 000 kroner til 1,8 mill. kroner. Dette har bidratt til at flere har fått mulighet til å kjøpe et hjem til seg og sin familie.

Disse medlemmer viser til at i perioden 2012–2020 ble antallet bostedsløse nesten halvert, men det er fortsatt viktig å jobbe for å gi flere et hjem å bo i. I 2020 var 3 325 personer bostedsløse i Norge, av disse var 148 barn. Dette var historisk lavt. Disse medlemmer peker på nye anslag fra Husbanken som viser at antallet bostedsløse har økt med over 40 pst. siden 2020. Den forrige nasjonale kartleggingen, som ble gjennomført i 2020, viste 3 300 bostedsløse – det laveste nivået som noen gang er registrert. I en egen kartlegging anslår Husbanken at tallet for 2024 var 4 700. Disse medlemmer mener det er viktig at disse tallene oppdateres hyppig for å ha et best mulig kunnskapsgrunnlag. På denne bakgrunn viser disse medlemmer til Høyre sitt Representantforslag 23 S (2025–2026) om å utarbeide en ny nasjonal boligstrategi innen august 2026.

BÆREKRAFTSMÅL 12: ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er viktig med en mer effektiv bruk av landets naturressurser, en reduksjon av matsvinn og å redusere avfallsmengdene. Disse medlemmer viser til at avfallsmengdene i Norge ligger godt over det europeiske gjennomsnittet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg våren 2021 la frem Norges første nasjonale strategi for en grønn, sirkulær økonomi, og Høyre har i løpet av stortingssesjonen 2021–2025 lagt frem flere forslag for å styrke satsingen på sirkulær økonomi. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til representantforslagene Dokument 8:111 S (2021–2022) om en mer bærekraftig og sirkulær tekstilindustri, Dokument 8:254 S (2021–2022) om en mer sirkulær økonomi og Dokument 8:125 S (2023–2024) om mer landbasert mineralutvinning og sirkulærøkonomi. Disse medlemmer viser til at disse forslagene vil legge et godt grunnlag for at Norge skal bli et foregangsland i omstilling til en mer sirkulær økonomi som utnytter ressursene bedre. Det vil bidra til å nå Norges klima- og miljømål, bærekraftsmålene og til å styrke norsk grønn konkurransekraft. Disse medlemmer viser til at gjennom å forvalte ressursene slik at de gjenbrukes så lenge som de har verdi, vil vi skape mer med mindre.

BÆREKRAFTSMÅL 13: STOPPE KLIMAENDRINGENE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at klima- og miljøutfordringene er blant de største utfordringene vi står overfor i vår tid. Verdens land har gjennom Parisavtalen forpliktet seg til å begrense den globale oppvarmingen ned mot 1,5 grader. Disse medlemmer viser til at dette vil kreve en enorm og hurtig global omstilling av blant annet kraftsystemer, transport og industri. Disse medlemmer mener

Norge og norske virksomheter har gode forutsetninger for å bidra betydelig til det grønne skiftet globalt, blant annet gjennom utvikling av ny teknologi.

Disse medlemmer vil understreke at klimapolitikken må være sosialt rettferdig og legge grunnlaget for nye lønnsomme arbeidsplasser. Det må bli dyrere å forurense, billigere å være miljøvennlig og mer lønnsomt å utvikle ny teknologi og nye grønne arbeidsplasser.

Disse medlemmer vil understreke at det ikke er mulig å nå verdens klimamål uten omfattende internasjonalt samarbeid. Norges viktigste bidrag i den internasjonale klimakrisen er vårt internasjonale arbeid. Norges øvrige bistandsarbeid, og vår rolle som katalysator for privat kapital gjennom blant annet Norfund, er også sentralt for at utviklingsland skal være bedre rustet til å redusere utslipp og håndtere klimaendringene i dag og i fremtiden. Denne koblingen understrekes gjennom bærekraftsmålene.

BÆREKRAFTSMÅL 14: LIVET I HAVET

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener at Norge skal fortsette å bistå utviklingsland med å sikre rene og sunne hav og trappe opp det internasjonale arbeidet med bærekraftig havforvaltning. Disse medlemmer viser til at plastforurensning og spredning av mikroplast i havet og naturen er i ferd med å bli et av de største miljøproblemene i vår tid.

BÆREKRAFTSMÅL 15: LIVET PÅ LAND

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener at det er viktig å prioritere tiltak som vil redusere ødeleggelsen av økosystemer, naturtyper og arter, og begrense spredningen av fremmede organismer.

BÆREKRAFTSMÅL 16: FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNDERENDE INSTITUSJONER

Komiteens medlemmer fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne mener at Norge bør videreføre innsatsen for å fremme menneskerettigheter, demokrati, rettsstatsprinsipper og styresett preget av åpenhet, ansvarlighet, inkludering og integritet i norsk utenriks- og utviklingspolitikk.

Disse medlemmer mener det er viktig for fred i Norge, Europa og resten av verden at Norge har et sterkt forsvar og opptrer som en troverdig alliert i NATO. Disse medlemmer understreker derfor regjeringens ansvar for å følge opp enigheten om en langtidsplan for Forsvaret på en måte som sikrer størst mulig kampkraft

innenfor de tilgjengelige budsjetttrammene. Om nødvendig må regjeringen komme tilbake til Stortinget med anmodning om utvidede rammer.

BÆREKRAFTSMÅL 17: SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

Komiteens medlemmer fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne viser til at det er viktig med et godt samarbeid både nasjonalt og internasjonalt for å nå bærekraftsmålene. Disse medlemmer viser videre til at Norge må være en aktiv og relevant partner til EU for et mer bærekraftig Europa. Disse medlemmer mener at norsk EU-medlemskap ville gitt større mulighet for å påvirke EU i positiv retning. Disse medlemmer påpeker at det vil være viktig å finne gode metoder for innbyggermedvirkning i arbeidet med bærekraftsmålene.

Disse medlemmer viser til at det er viktig å arbeide med bærekraftsmålene lokalt for å nå disse nasjonalt. Disse medlemmer forutsetter derfor at kommuner, fylkeskommuner og andre offentlige virksomheter legger bærekraftsmålene til grunn for sitt arbeid.

3.2 Et motstandsdyktig lavutslipps-samfunn

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til høringsinnspill fra blant annet FN-sambandet og Forum for utvikling og miljø, som påpeker at Norges påvirkning på andre lands evne til å nå sine mål, i liten grad problematiseres i meldingen. Det gjelder blant annet import av varer og eksport av fossil energi. Det bør på en langt mer systematisk måte tas hensyn til hvordan norsk politikk virker på andre lands mulighet til omstilling.

Disse medlemmer merker seg at ulikheten i verden øker, og at dette bidrar til både fattigdom, økt rovdrift på naturressurser og økt konflikt. Dette vil påvirke en rekke av bærekraftsmålene negativt. Disse medlemmer vil peke på at ulikheten også øker i Norge. Disse medlemmer ser det som nødvendig å innføre kraftfulle tiltak for å motvirke denne trenden.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i statsbudsjettet for 2027, legge frem forsterkede tiltak for å redusere ulikhet både i Norge og internasjonalt.»

3.3 Grønn og inkluderende vekst og verdiskapning

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne har merket seg at regjeringen skriver at å opp-

nå et mer bærekraftig forbruk er blant hovedutfordringene i Norge for å nå bærekraftsmålene. Disse medlemmer er enige med regjeringen og viser til at verdens forbruk av naturressurser er mer enn tredoblet de siste femti årene. Dette svekker arts mangfoldet, ressursgrunnlaget og økosystemene menneskeheten er avhengig av. Norge er et av landene med høyest personlig konsum per innbygger i Europa og i tillegg et av landene som bygger ned mest areal per innbygger.

Regjeringen varsler i meldingen at de vil benytte økonomiske og rettslige virkemidler for å fremme en bærekraftig forvaltning og bruk av naturressurser. Disse medlemmer er positive til dette, men vil understreke at det er behov for vesentlig sterkere innsats fra regjeringen dersom forbruket skal bli bærekraftig.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen nedsatte en ekspertgruppe for å se på virkemidler for å fremme sirkulære aktiviteter, og at rapporten fra gruppa ble overrakt til klima- og miljøministeren våren 2025. Disse medlemmer mener det haster å iverksette tiltak som gjør norsk økonomi mer sirkulær. Å videreføre og gjenbruke ressursene i stedet for å kaste dem er avgjørende både for å ta vare på naturen, redusere forurensing og bevare og skape lokale arbeidsplasser i mange ulike sektorer.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme raskt tilbake med en vurdering av anbefalingene fra Ekspertgruppen for utredning av virkemidler for å fremme sirkulære aktiviteter.»

Disse medlemmer viser til at forbruket i Norge har en klassesdimensjon og er svært ujevnt fordelt. For å sikre legitimitet og støtte i brede grupper i befolkningen for en reduksjon i det samlede forbruket til et bærekraftig nivå, er det avgjørende at reduksjonen gjøres på en sosial og rettferdig måte. De som står for det største unødvendige forbruket, som henger nært sammen med høy inntekt og stor formue, må ta den største reduksjonen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne vil understreke at utvikling, innovasjon og sterk velferd verken kan eller bør være avhengig av et stadig økende forbruk av arealer, materialer og energi.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en handlingsplan for å redusere det materielle forbruket i Norge til et bærekraftig og rettferdig nivå.»

3.4 Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener det er positivt at regjeringen har brukt bærekraftsmeldingen som en anledning til å teste ut folkepanel som metode. Disse medlemmer har merket seg at folkepanelet for bærekraftig forbruk leverte en rekke anbefalinger til regjeringen. Panelet ønsker blant annet å stoppe overforbruket ved å begrense overforbruk, mersalg, støtte teknologi som forlenger produkters levetid, og utvide panteordningen til forbruksvarer. Panelet anbefaler å stimulere til kampanjer som endrer forbruksmønstre, og begrense reklame som fremmer overforbruk. Disse medlemmer merker seg at regjeringen varsler at de vil ta disse anbefalingene med i det videre arbeidet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vektlegge anbefalingene fra Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk og legge frem nye tiltak for å redusere unødvendig overforbruk og fremme deling, gjenbruk resirkulering og lang levetid for produkter.»

4. Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Komiteen har forelagt utkast til innstilling til Meld. St. 35 (2024–2025) for utenriks- og forsvarskomiteen, som i sitt brev av 3. februar 2026 viser til sine respektive partier i kommunal- og forvaltningskomiteens merknader. Utenriks- og forsvarskomiteen har ingen ytterligere merknader.

5. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen redusere byråkratiske krav i offentlige anskaffelser knyttet til bærekraft, og gjøre slike krav valgfrie basert på kost-nytte-vurderinger.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen øke satsingen på realfag og digitalisering gjennom konkrete budsjettposter og målrettede tiltak for kompetanseutvikling.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 3*

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om hvordan kommunene kan få styrket sitt integreringsarbeid, inkludert tiltak for økt arbeidsdeltakelse og styrket språkopplæring.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen, i statsbudsjettet for 2027, legge frem forsterkede tiltak for å redusere ulikhet både i Norge og internasjonalt.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen komme raskt tilbake med en vurdering av anbefalingene fra ekspertgruppen for utredning av virkemidler for å fremme sirkulære aktiviteter.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen vektlegge anbefalingene fra Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk og legge frem nye tiltak for å redusere unødvendig overforbruk og fremme deling, gjenbruk, resirkulering og lang levetid for produkter.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 7*

Stortinget ber regjeringen legge frem en handlingsplan for å redusere det materielle forbruket i Norge til et bærekraftig og rettferdig nivå.

6. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet.

Komiteens tilråding II fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen gi kommunene større handlingsrom i areal- og naturforvaltning, og fjerne unødige sentrale restriksjoner.

II

Meld. St. 35 (2024–2025) – Norges arbeid med bærekraftsmålene – Status, utfordringer og veien videre – vedlegges protokollen.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 10. februar 2026

Hanne Beate Stenvaag

leder

Konstanse Marie Alvær

ordfører

